

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
 illető küldemények a
 szerkesztőnek anyagiak
 a lap tulajdonosnak kül-
 dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyiltér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvnyomd-
 jában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A zombori munkások.

Zombor, 1897. március 11.

Tudjuk nagyon jól, hogy a munkás ember, a ki két kezével dolgozik egyik nap úgy, mint a másik, milyen szomorú helyzetbe jut, ha munkaképtelenné válik. Nem istápolja senki, betevő falatot sem nyújt feléje valami jóságos nemtő; az egyedüli fentartója, az ereje elveszett s ezzel együtt megszűnt a lehetőség, hogy életét tovább tengethesse. A koldusbot vár reá, avagy az éhhalál, ha csak valamely tulzsufolt menházban nem szorítanak neki helyet. Ez a szomorú állapot ijesztő réme volt a munkásosztálynak, de magának az egész társadalomnak is, mert a társadalom egy hatalmas, nagyon is számot tevő osztályában alkalmas volt az elkeseredettség felkeltésére. Pedig hát e nyers munkával foglalkozó ember is megérdemli azon előnyöket, a melyeket a törvény vagy a társadalom másoknak nyújt. Hisz a becsületos munka ép olyan tiszteletre méltó, mint bármely szellemi munka.

Hála a társadalom gondoskodásának, de különösen a munkásosztály igyekezetének, ma már úgy vagyunk, hogy a hanyag, a saját jövőjével nem törődő munkás ember jut a fent vázolt szomorú helyzetbe.

Még 1893-ban megalakult ugyanis a magyarországi munkások rokkant- és nyugdíj-egylete. Ez az egyesület hivatva van arra, hogy a munkást betegség, munkaképtelensége és öregsége esetére segélyben, illetve nyugdíjban részesítse. Az egyesületnek a miniszter által jóváhagyott alapszabályai határozott és a munkásra nézve igen előnyös intézkedéseket tartalmaznak. Az alapszabályok szerint az egyesület nemcsak magáról a munkásról gondoskodik, nemcsak a rokkant munkást segélyezi és nyugdíjban részesíti a munkaképtelent, hanem gyámolítja az egyleti tagok árváit és segélyezi az özvegyeket.

Az egyesületnek rendes, segélyre. és nyugdíjra igényt tartó tagja lehet minden munkás ember vallás, nemzetiség, nem és kor-külömbőség nélkül.

Ezen rendes tagok három osztályba osztatnak. Az első osztálybeliek heti 10 kr, a második osztálybeliek heti 12 kr és a harmadik osztálybeliek heti 15 kr tagdíjat fizetnek. Ha a munkás valamelyik osztálynak megfelelő tagdíját 10 éven át befizeti, úgy nyugdíjképes s már tíz év után az egyesületnek megfelelőleg heti 4 frt 20 kr, 4 frt 90 kr, illetve 5 frt 95 kr segélyben, avagy nyugdíjban részesül. A maximális nyugdíjösszeg heti 6, 7 illetve 8 frt 50 kr, a mit 40 évi tagság után ér a munkás el.

E szerint tehát igen csekély, a munkás ember által alig érezhető díjért az egyesület gondtalan öregséget biztosít és betegség esetére is megszabadítja a munkást a nélkülözéstől. Önmaga ellen követ hát el bünt minden nyers munkával, iparral foglalkozó ember, aki az egyesületbe be nem lép.

Az egyesületnek az ország minden részében vannak fiókegyesületei. Így minálunk Zomborban is alakult az év elején egy fiókegyesület Knippl Gáspár, jóhírű vendéglős elnöke alatt.

Zombor város munkásaihoz intézzük jelen sorainkat! Szerintünk senkinek sem szabad elmaradnia; ne legyen városunkban egyetlen egy munkás ember sem, a ki nem iratkozik be az egyesületbe. Annak a pár iparosnak, főleg Knippl Gáspár elnöknek fáradozása, törekvése vezessen sikerre. Szaporodjanak az egylet tagjai, hisz a ki belép tagnak, csak a saját jól felfogott érdekében jár el.

De ennek az egyesületnek, a mely eléggé nem méltányolható humanus intézmény, a nagyközönség támogatására is szüksége van. És a nagyközönség nem maradhat hidegen, a midőn azokról van szó, a kik fáradságos napi munkájukkal éppen az ő szükségleteit készítik el.

Zombor város közönségének is támogatni kell az egyesületet, ennek sikeres működése érdekében. A gazdagok iratkozzanak be alapító, a kevésbé tehetősek pedig pártoló tagoknak. Olykor-olykor egy-egy mulatságot, estélyt a munkások áldást osztogató egyesülete javára is lehetne rendezni.

Kétségtelen dolog, hogy a munkások nyugdíjgyűlése csak úgy teljesítheti majd fennakadás nélkül magasztos feladatát, hogyha anyagilag kedvező viszonyok közé jut. Ezen cél elérésére kell törekednie első sorban a munkásosztálynak, de a nagy társadalomnak is kötelessége e cél elérésében segédkezést nyújtani.

Az igazságügyi budget. Modern államban, mely a civilizált nyugattal egyenjogú, a legfontosabb reszortok egyike az igazságügyi kormányzat. Az igazságszolgáltatás alapja minden államnak és Erdély igazságügyminiszter a legnagyobb sikerrel iparkodik lelkiismeretesen megoldani tárcájának minden feladatát, legyenek azok akár politikai, akár adminisztratív jellegűek. Az ő minisztersége alatt érte el a magyar igazságszolgáltatás, óriási léptekkel haladva előre, azt a magas fokot, amelyen a legelőrehaladottabb európai államok igazságügye áll. Az ő érdeme a büntető perrendtartás fényes és konkláns keresztülvitele és nem az ő akaratán mult, hogy nem lett törvénynyé a kuriai bíráskodás választási ügyekben. Az egyházpolitikai törvények keresztülvitele nagy részben az ő érdeme, az ő miniszterségéhez fűződik igen fontos reformok a fogházügyben és az igazságügyi adminisztrációban. Az 1894. évben életbe léptetett sommás eljárás feltöltele egyik főfeladatává lett a miniszternek, ehez járul még egy terjedelmes törvényszerkesztési működés és a magyar igazságügy további kiépítésének gondja. Erélyesen és szorgalmasan dolgozik ezen az épületen Erdély és első sorban az ő kezdeményezésének kell köszönni, ha az esküdtbírók illetékessége súlyos bűntettekben keresztülvitek. A büntető eljárásra vonatkozó törvény keresztülvitele, a büntető perrendtartás életbe léptetése képezi legközelebbi feladatát, melynek a legnagyobb ügyszeretettel szenteli magát. Az adminisztratív természetű teendők szintén napról-napra szaporodnak és Erdély vasszorgalma kell hozzá, hogy e rendszeres munka mellett még az igazságügy további kiépítésén is fáradozhassék. Gondoskodása az igazságügyi hivatalnokok és bírák, valamint az adminisztráció javítása érdekében általánosan ismeretes és ékesen szóló kifejezésre talál költségvetésének számaiban, melyet 1897-re 18 millió frtot meghaladó összeggel irányzott elő, míg előző évi előirányzata csak 16 millió frtot tett. Annak az igazságügyi miniszternek, aki feladatának meg akar felelni, folyton két irányban kell éber tekintettel lennie. Tökéletesen uralkodnia kell az adminisztratív teendők felett és e mellett nem szabad elvesztenie érzékét tárcája nagy feladatai és problémái

A „BÁCSKA” tárcája.

PALI BÁCSI ÁLDOZATA.

Írta: Vértessy Gyula.

— Te Pali bácsi, tulajdonképen miért is nem házasodtál meg? — kérdezte akkor délután Pali bácsitól az öreg ur unokaöccse a konyakos fekete kávé szűrősejtésében közben.

Az öreg ur néhány pillanatig ballgatott, mintha gondolkodott volna rajta, hogy válaszoljon-e őszintén erre a fogas kérdésre, hanem azután beszélni kezdett:

— Elmondom neked öcsém a dolgot, úgy a hogy történt. Nem adok hozzá semmit, nem veszek el belőle semmit. Elmondom már csak azért is, hogy valahogy utánam ne indulj. Mert te épen most vagy abban a korban, mikor az ember legkönnyebben szánja rá magát felesleges áldozatok meghozatalára. Husz évtől barmincig ez szerfölött veszedelmes kor! Ekkor packázza el a legtöbb ember az életét. Áldozatokat hoz szerelemért, szeretetért, hűségért; áldozatokat, melyeket akkor pazar bölkezéssel szórhat ifjúsága nyarának forró, napsugaras napjain.

Minden ragyog, minden fénylik körülöttünk s a lelkünk fűrdik a napsugárban, az ifjúságban és azt hisszük, hogy ez mindig így fog tartani. Nem látjuk, vagy nem akarjuk látni a jövőt, csak azt érezzük, hogy gazdagok vagyunk ifjúságban, erőben és érzésekben és szórjuk a kincseinket.

Nem jut eszünkbe, hogy ez nem tarthat így mindig és hogy eljönnek majd a sötét felhős őszi és téli napok is, amelyekre jó lett volna gondolni addig, míg ragyogott körülöttünk minden s míg megőrizhettünk volna valamit a sugárból az ősz meg a tél számára.

De persze, ki gondolna ifjúsága teljes virágában a hervadásra, őszre, hidegre, fagyra? Ki gondolkoznék

komolyan, mikor az élet olyan bolondosan kedves és mikor alázatos hódolattal nyújt nekünk mindent, amit csak szemünk, szánk és szívünk megkíván.

Ki gondolna arra, hogy valaha ebből az alázatos, jövedű fűkőből kiállhatatlan kényur válik, aki előtt akkor majd mi fogunk terdepelni dideregve és fázva s reszkette egy kis melegségért, egy jó szóért!

No hanem nem filozofálok. Az ilyen magad fajta fiatal embert untat még a bölcselkedés, melynek szükségét rendszeren csak akkor kezdjük érezni, mikor felfedezzük a fejünkön az ősz hajszálakat, vagy a holdvilágot.

Nem untatlak, csak elmondom az életem történetét, válaszol a te kérdésre, hogy miért nem házasodtam meg.

A többiekért nem házasodtam meg, azért az egykét emberért, akit a sors hozzám kapcsolt. A ti kedvetekért nem házasodtam meg kedves öcsém. Gondolkoztam egy pillanatig rajta, hogy elmondjam-e ezt neked őszintén, mert nem szeretném, ha előttem ez az egész úgy tűnének fel, mintha azért beszélném el, hogy részedről még nagyobb bálára számítsak. Becstületes, jó fiu vagy, szeretsz engem, már úgy, ahogy egy huszonöt éves legény szerethet egy ötven esztendő öreg embert. Minden vasárnap nálam ebédelsz, sőt a délutánt is itt töltöd, ami bizonyára áldozat tőled, mert máshol jobban elmulathatnál. No, ne akarj közbeszólni. Tudom, mit akarsz mondani. Hogy szeretsz engem és jól érzed magad mellettem. Elhiszem, mert jó szíved van és kötelességtudó vagy. De azt is enged meg, hogy azt ne higgyem, hogy azok a te legholdogabb óráid, melyeket mellettem töltesz. Mellettem, zsörtölődő, unalmas vén ember mellett, aki természetserűleg irigykedem az ifjúságra és boszuságomban szeretek kellemetlenkedni a fiatal legényekkel.

Nem, öcsém, neked is teher vagyok én. És senkim sincs, a kinek ne lennék. Mert látod, ahhoz, hogy lenne valakim, a ki szívesen túrná a szeszélyeimet és a gyön-

géimet, ahhoz saját család kellett volna. Feleség, gyermekek, a kik mégis csak hozzám állottak volna legközelebb. Talán a hugom, szegény édes anyád, ha élne, az még őszintén szeretne, mert elvégre nagyon közel állunk egymáshoz. A vér még majdnem egyforma volt, mely ereinkben folyt. És a korban sem volt nagy különbség köztünk. De ti már messzebb estek tőlem. És nagyon fiatalok vagytok hozzám. Csak úgy lehetne a vonalzatok őszinte és csak úgy nem lennék teher rátok, ha az apátok lennétek. De egy nagybácsi? még ha nevelőpa is, csak rokon marad, a kinek legfeljebb szűkségből és hálából túrjuk a szeszélyeit.

Csak a mi saját családunkkal, a melyet mi alapítottunk, forrhat össze a lelkünk úgy, hogy a kölcsönös szeretet ne menjen áldozatszámába. A többi mind áldozat. Az volt az én szeretetem irántatok és az most a tietek irántam. Csakhogy nálatok az áldozat kisebb. Mert én legfeljebb néhány kellemetlen órát szerzek nektek azzal, hogy velem kell néha lennetek, de én miattatok mondtam le az életről.

Ismételtem, hogy a világot sem panaszképpen mondom, csak feleletül a te kérdésre.

Husz éve annak, mikor egy ragyogó szép nyári napon a te szegény édes apád meghalt. Férfikora teljes erejében volt, erős, egészséges, munkabíró ember, a ki boldogságot és gazdaságot tudott volna teremteni a családja számára. De a végzet másképp határozott, megirigyleték odafent szegény hugom boldogságát és a férje, ez a derék szálfá ember nyomorultul elpusztult. Megfázott valami vadászaton, a betegségét erős, szívós testében buzta egy pár hónapig, azután egyszerre csak vége lett.

A betegsége felemésztette azt a kis tőkét, a mit addig szerzett, és az anyátok oly szegényen maradt, mint a templom egere. Veletek együtt. Te akkor öt éves voltál, a hugod meg egy éves! Kíhez fordult volna szegény anyátok, ha nem hozzám, a bátyjához?

Én akkor harminc éves legény voltam, olyan boldog, aminő csak lehet egy erős, egészséges, csinos, jó

ránt sem. Erdély igazságügyminiszter mind a két irányban valódi mintája a kötelességű államférfinak, aki az adminisztrációt saját gyakorlatából ismeri és akit szellemi feszítő erőben egy előde sem mul felül.

Ujdonságok.

Elnöki székfoglaló. Gozsdu Elek a zombori kir. törvényszék ujonnan kinevezett elnöke a tegnapi délutáni vonattal városunkba érkezett. Fogadására a pályaudvaron a kir. törvényszék bírói kara testületileg jelent meg, a kiknek nevében Szondy Mátyás kir. törvényszéki bíró üdvözölte szíves szavakban. Az új elnök az estét bírói társai körében töltötte. Tegnapi délután a kir. törvényszék teljes ülést tartott, melyben az új elnök a hivatali esküt letette, mely után Szondy Mátyás átadta az elnöki székét, a kir. törvényszék nevében üdvözölte, szép szavakban fejtve ki, hogy a kir. törvényszék minden egyes tagja azon lesz, hogy az igazságszolgáltatásnak reájuk bízott magasabb céljait minél sikeresebben előmozdíthassák és biztosítsák az elnököt, hogy számíthat teljes odaadásukra. Kéri továbbá az új elnököt, hogy ebbeli törekvéseit méltányolni kegyeskedjék. Az új elnök lelkes szavakban válaszolt. A zombori kir. törvényszék jó híre — ugymond — a tabla területén kívül is messzire elhatott és így neki is tudomása van arról, hogy a zombori kir. törvényszék önére jébe az ország első törvényszékei sorába küzdött fel magát. Neki tehát nincs más feladata, mint bírósáival karöltve buzgalommal szolgálni az igazságszolgáltatás ügyét. Kéri a kir. törvényszék tagjait, hogy benne ne a hivatalfőnököt, hanem a bírótársat és barátot lássák. A kir. törvényszék tisztelgése után Kardos Kálmán kir. ügyész az ügyészség képviselőjében üdvözölte és arra kérte, hogy azon jó viszonyt, mely a két testület között fenállt, továbbra is istápolni sziveskedjék. Mire ő azt felelte, hogy ezt annál is inkább szándéka tenni, mert ő is mint ügyész működött és élete legszebb emlékei őt ezen állásához fűzik. Az új elnök tehát véglegesen elfoglalta hivatalát és most az ügyek menetéről személyes meggyőződést szerez. Mi a magunk részéről is melegen üdvözöljük Gozsdu Eleket díszes állásában és megvagyunk győződve, hogy a zombori kir. törvényszék területén az igazságszolgáltatás benne méltó képviselőt nyert és benne mint egyénben és kiváló íróban sokat fog nyerni.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Korláth György zombori kir. törvényszéki aljegyzőt ugyanezen törvényszékhez jegyzővé nevezte ki.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter dr. Bikár Vojin ügyvédjelöltet a zombori kir. törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki.

Áthelyezés. Hengen István apatini járásbírói aljegyző a zombori törvényszékhez helyeztetett át.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Deutsch Imre cs. kir. V. számú tüzérezredbeli tüzemestert az úvidéki kir. járásbíróihoz irnokká nevezte ki.

Berendelés. Az igazságügyminiszter Gajári Béla dr. váci kir. járásbírói albirót a szegedi kir. itélőtáblához tanácsjegyzőül rendelte be.

Ev. ref. isteni tisztelet és közgyűlés. Az ev. református híveknek ez uton is tudomására hozzuk, hogy f. hó 14-én — azaz vasárnap — délelőtt 10 órakor imaházunkban (Apolló-utca, Ullrich-báz) isteni tiszteletet, és annak bevégeztével közgyűlést fogunk tartani. Szendy Lajos, ev. ref. lelkész. Kozma László, egyh. gondnok.

A miniszterelnök ebédjén. Báró Bánffy Dezso miniszterelnök folyó hó 9-én ebédet adott, amelyre Piukovits József, a karnyajai kerület országgyűlési képviselője is hivatalos volt.

Jóváhagyás. A belügyminiszter a karavukovai katolikus olvasóköri alapszabályait jóváhagyta.

Ebéd a főispán tiszteletére. A bácsmegyei országgyűlési képviselők — mint értesültünk — legközelebb dr. Vojnits István főispán tiszteletére Budapesten fényes ebédet adnak.

Jótékonyág. A stózi kápolna ügyében kibocsátott esdő szózat folytatán újabb a következő urak voltak kegyesek adakozni: Bende Imre nyitrai püspök 20 frt, Csaszka György kalocsai érsek 15 frt, Kamjonkai

Szemző Gyula 5 frt, Schwartz Mihály kanonok 5 frt, Mieszel Zsigmond 3 frt. Egy névtelen 5 frtot, mely kegyes adományokért a stózi plébános e helyen is köszönetét nyilváníta.

Március 15-ike Zomborban. A zombori polgárság által március Idusának megünneplésére a városi színházban rendezendő mulatság iránt városzerte általános az érdeklődés. Eddig még ilyen fényes módon nem ülték meg nálunk ezt a nemzeti ünnepet. A dologban csak az a sajnálatos, hogy a színház kicsi s így a közönségnek túlnyomó nagyrésze nem lehet jelen az ünnepélyen. Ilyen alkalommal látszik meg igazán, hogy milyen szűk a mi színházunk. A rendezőség a következő szövegű falragaszokon hívja meg a közönséget: Március Idusának ünnepe! A zombori polgárság 1848. március 15-ének megünneplésére 1897. március 14-én, vasárnap este a városi színházban ünnepélyt rendez. Műsor: 1. „Szózat.“ Eneklí a zombori iparos dalárda. 2. „Ünnepi óda.“ Irta és szavalja Trischler Károly. 3. „Ünnepi beszéd.“ Tartja Rác Soma. 4. „Hymusz.“ Eneklí a zombori kaszinó egyleti dalárda. Ezután szíre kerül: Március 15-ike. Drámai költemény I felvonásban. Irta Rella Iván. Személyek: Petőfi Sándor — Szakács Lajos. Babóthy Babóthy Barnabás, volt táblai asszessor — Novákovits Izidor. Béla, fia — Szalay Frigyes. Poszlovszky Félix, háziúr és kereskedő — Turkovits Gyula. Ildikó, virágáros leány — Gallé Irén. Huszár Baróthyék szolgálatában — Gruda Pál. Diákok, mesteremberek, parasztok, asszonyok és leányok. Történet Budapesten, az első kép Babóthyék szobájában, a második a nemzeti múzeum oszlopcsarnoka előtt. Idő: 1848. március 15-ike. — A színházi ünnepélyt az Elefant szálló éttermében társas vacsora követi, amelyen a f. hölgyek is részt venni kértnek. Egy teríték ára 1 frt 20 kr. A színházban rendezendő ünnepélyre szóló jegyek díj nélkül szolgálatnak ki. Színházi és bankett-jegyek kaphatók: Bárczi Iván, Czeder János, Gruda Pál, Maly István, Mayer József, Novákovits Izidor, Pataj Sándor dr., Rác Soma, Szakács Lajos, Szalay Frigyes, Trischler Károly, Turkovits Gyula, Verési Károly és Zsulyevits Ernő uraknál. Akik a banketten részt vesznek, a színházba szóló jegyekre nézve előnyben részesülnek. A pályójegyek lehetőleg a hölgyközönség részére tartatnak fenn. A rendezőség kéri a közönséget, sziveskedjék pontosan megjelenni. Kezdeté fél 7 órakor. Vacsora kezdeté a színházi ünnepély után.

A főgymnasium márciusi ünnepe. Emlegettük már, hogy a zombori főgymnasium ifjusága március 15-én, a nagy nap emlékére iskolai ünnepélyt rendez. Az ifjuság a következő meghívót bocsájtotta ki: A zombori m. kir. állami főgymnasium kebelében feunálló ifjusági önképző-kör nemzeti ünnepélyt tartunk 49-ik évfordulója alkalmából 1897. évi március 15-én az intézeti tornacsarnok helyiségében iskolai nyilvános emlékünnepélyt rendez. Az ünnepély kezdete d. e. 10 órakor. Az ünnepély műsora a következő: 1. Honfidal. Doppler Károlytól. Eneklí a főgym. ifj. vegyeskar. 2. Megnyitó beszéd. Tartja Ribiczey Kálmán. VII. oszt. tanuló, önképzőköri elnök. 3. Magyar népdal egyveleg. Összeállította Weber Mihály főgym. zenetanító. Előadja a főgym. ifj. zenekar. 4. Nemzeti dal. Petőfi Sándortól. Szavalja Izsák Aladár VII. o. t. 5. Régi magyar dalok: a) Őszi harmat után. (Bujdosó ének 1710-ből); b) Rákóczy-Berecsényi emlékezte. (Kurucdal 1730-ból.) Káldy Gyulától. Eneklí a főgym. ifj. vegyeskar. 6. Emlekezés 1848. március 15-re. Pályanyertes mű. Irta és felolvassa Goldschmidt Rezső VII. o. t. 7. Terzett. Mannstól. Vonóhangszereken előadják: Diener Elemér VI, Szondy István V. o. tanuló és Weber Mihály főgym. zenetanító. 8. Március tizenötödikén. Óda. Irta Ábrányi Emil. Szavalja Frey Ármu Gyula VII. o. tanuló. 9. Magyar népdal-egyveleg: a) Rám se nézett... Pogátsnik Guidótól. b) Ez a legény... Szentirmay Elemértől. c) Hej de teszi... Pogátsnik Guidótól. Eneklí a főgym. ifj. vegyeskar. 10. Előre. Tóth Kálmántól. Szavalja Maximovits György V. o. tanuló. 11. Rákóczy-induló. Előadja a főgym. ifj. zenekara. — Az intézet igazgatósága ez uton is meghívja a nagyérdemű közönséget.

A felső kereskedelmi iskola ifjusága március 15-én emlékünnepélyt rendez, a következő tárgysorozattal: 1. Hymnus. Eneklí az ifjusági énekkar. 2.

Az ifjusághoz. Alkalmi költemény, ifj. Ábrányi Kornéltól. Szavalja Rosenthal Armin, felső o. t. 3. 1848. március 15. Pályamű. Felolvasás. 4. Induló. Eneklí az ifjusági énekkar. 5. Nemzeti dal. Petőfi Sándortól. Szavalja Izsák Lajos, felső o. t. 6. Népdalok. Cimbalmos előadja Robicsék Ignác, felső o. t. 7. Apotheosis. Bajza Józseftől. Szavalja Hattala István, felső o. t. 8. Fohász. Eneklí az ifjusági énekkar. 9. Népdalok. Előadja az ifjusági zenekar.

Deputáció a polgármesterhez. A Bánát és mlaka külvárosban olyannyira összegyűlelt a talajviz, hogy nemcsak a pincék hasznavehetetlenek, hanem egyes épületek az összeomlás veszélyeinek vannak kitéve. Mint értesültünk, a polgárság elhatározta, hogy egy monstre-deputációt küld a polgármesterhez, felkéri őt, hogy a víz lecsapolása iránt intézkedjék. A talajviz kisebb mérvben a többi városrészekben is felszivárog s a pincéket egy-két ujjnyira ellepi.

Pótlás. A február hó 18-án megtartott tűzoltó bál alkalmából közöltük mindazoknak a névsorát, a kik a bál anyagi sikeréhez pénzbeli és étel-, italbéli adományokkal hozzájárultak. Pótlólag közöljük a következő adakozók névsorát: dr. Balogh Ernőné (3 lit. fagyalt), Hauke Imréné (2 lit. fagyalt), Schlieszer Sándorné (2 lit. fagyalt), Tantner Ottóné (4 lit. fagyalt), Ularichné (1 lit. fagyalt) és Városy Károlyné (3 lit. fagyalt).

Uj orvos Apatinban. Apatinban — mint levelezünk írja — nemsokára egy új orvos telepszik le, dr. Hauszvirt József, hódásági földink. A fiatal orvos jelenleg a közös hadsereg kötelekében szolgál, mint főorvos. Apatin községe sokat nyer a fiatal orvos személyében.

Helyreigazítás. Lapunk f. évi 18. számában a következő hirt közöltük: „Gyilkosság. A bácsalmási szolgabírószék a napokban jelentés érkezett, hogy a jankováci szőlők között Farkas Antal 63 éves jómódú jankováci földmivest halva találták. A bíróság az orvosral rögtön kiment a helyszínére. A hullán kiterőszak nyomai láthatók s így valószínű, hogy Farkast, ki egészséges ember volt, meggyilkolták. A gyilkosság gyanúja egy Somogyi Márton nevű, szintén jankováci emberre irányul, ki a gyilkosság napján reggel együtt ment vele a szőlőbe. Ez a Somogyi egy perében arra akarta kapacitálni Farkast, hogy tanuskodjon érdekében. Somogyit a csendőrök elfogták és Bács-Almásra kísérték.“ — Mint most bennünket Jankováról értesítettek, ebből a hírből egy szó sem igaz s csak arra volt alkalmas, hogy Somogyi Mártont és tisztessé családját kompromittálja. Összinté sajnálatunkat fejezzük ki a hír megjelenése fölött, megjegyezvén, hogy azt egyik fővárosi lapból vettük át. — A dologból csak annyi igaz, hogy abban az időben tényleg megöltek egy embert, de a megölt ember neve nem Farkas Antal, hanem Török Pál s nem is gazda ember, hanem egy szegény napszamos. A gyilkost Fejes Mihály személyében azonnal elfogták. Somogyi Márton tisztességes nevének semmi köze ehhez az ügghöz.

Március 15-ike Bogojeván. Vették a következő meghívót: A bogojevai polgári olvasóköri március 15-ikét, mint a szabadság ujjraeredésének emléknapját a szokott módon megünnepli. Ezen ünnepély programja: I. Reggel 8 órakor szét. mise hallgatása. II. Délután 3 órakor gyülekezés a kör helyiségében, honnét ha az idő engedi, nemzetiszínű zászlók alatt, az iskolás gyermekek részvételével ünnepélyes kivonulás a szabadba, a kalvária halom köré. Rossz idő esetén a kör helyiségében tartatik: 1. Szózat Vörösmartytól, éneklí a dalárda. 2. Ünnepi beszéd, tartja Omelka János. 3. Nemzeti dal Petőfitől, szavalja Grubits Imre. 4. A magyar ifjusághoz Pósatól, szavalja György Mihály. 5. Kölcsey Himnusz, éneklí a dalárda. 6. A magyar nemes Petőfitől, szavalja Bogó József. 7. A régi magyar nők Erdélyi Zoltántól, szavalja Robács Teréz. 8. A magyar nyelv Pósatól, szavalja Lakatos Gyula. 9. Be szép az a magyar nóta, éneklí a dalárda. 10. Előre, Tóth Kálmántól, szavalja Krausz Károly. 11. Hazáért, szavalja Vidass Etelka. 12. Alkalmi költemény, szavalja Zatskó Alajos. 13. Kitárom reszkető karom, éneklí a dalárda. 14. Hazám leányai, szavalja Berecz Margit. 15. Kik voltak a honvédek? Tóth Kálmántól, szavalja György Antal. 16. Kossuth Lajos imája, előadja Vincze Fábian. 17. Nem tizen má

állás fiatal ember, a kinek ugy szólnán minden ujára akadt egy egy szép leány vagy asszony és a ki elég praktikus volt hozzá, hogy az ezerötszáz forint fizetéséből kényelmesen megéljen.

Egy percig sem gondolkodtam róla, hogy titeket magamból vegyelek.

És attól az időtől kezdve együtt éltünk. Milyen kedves volt ez a mi kis családunk. Mintha csak az én saját gyermekeim lettek volna, olyan gyönyörűségem telt bennetek. Volt egy kenvec családomból féltékeny feleség nélkül. Vigan, ponpásan éltem, az anyátok szegény, az isten nyugosztalja, egyike volt a legjobb házi-asszonyoknak. S annyiból, a mennyiből magam is alig tudtam kijönni azelőtt, ő kijött egész szépen. — A háztartásom kevesebbe jött, mióta négyen voltunk, mint azelőtt, míg magam voltam, ugy hogy saját magamra még több jutott, mint azelőtt.

Lassanként emelték a fizetésemet is és éltünk boldogan, mint a halak a vízben. Kedves, nyájas otthonom volt s a mellett nem korlátozt semmi legényes szabadságomban. Az anyátok gondoskodott mindenemről, egész az utolsó leszakadt gombig, ugy hogy épenséggel nem éreztem a hiányát annak a gondos, asszonyi kéznek, amelyiknek a kedvéért meg szokott az ember házasodni.

Eszembe se jutott a házasság. Hogy is jutott volna, mikor meg volt számomra minden kényelme az otthonnak, élveztem a családi élet dertjét és melegségét, ugy szólnán minden terbe és kellemetlensége nélkül, mert anyátok, az az áldott, jó lélek, hálából és szeretetből a legkisebb kellemetlenségtől is megóvott.

A szerelmet pedig, mely hiányzott az otthonból, megtaláltam máshol. Fiatal, csinos legény voltam és virág akadt itt is, ott is. Az ifjuság napja ragyogott felettem és én sikkereztem a fényében meggondolatlan, boldog könnyelműségben.

S évek mentek, évek jöttek, a mi kis családi fészket elkerítte a baj, a nyomor s ugy beleélttem magam boldog családapai szerepembe, hogy ezembe se jutott,

hogy ez a család nem az enyém s hogy jó lenne saját családomról is gondoskodni: feleségről, gyermekekről.

De részben nem is akartam rá gondolni erre, részben pedig nem is lehetett volna, mert két családot nem bírtam volna eltartani.

Az igaz, hogy gazdag leány is akadt volna akár hány, aki szeretett is engem és aki amellet pénzt is hozott volna a házhoz.

Nem kellett! Nagyon megszerettelek titeket, nem akartalak elhagyni. Vagy az is lehet, hogy önzés volt tőlem ez az áldozat. A biztos jó dolgomat nem akartam felcserelni a bizonytalan boldogsággal s eközben büszke voltam magamra, hogy kötelességeket teljesítek.

Egy lett volna. Édes, akit elvettem volna szép kis virágom! Egyszerű, kis leányka volt. Nagyon szép és nagyon szegény. Ezt talán el is vettem volna, ha ti nem lettek volna. De mindig halasztottam a dolgot arra az időre, míg ti megnőtök s titeket szárnyatokra bocsátva megalapíthatom a saját családomat.

Beleunt a várakozásba. Igaza volt. Férfjhez ment máshoz. Egy vagy két év múlva meghalt. Ki tudja, nem volt-e nekem is részem az elhervadásában.

Ti aztán megnőtök! Mikor téged heirattalak első éves golyajogásznak s boszantott az első éjjeli kimaradásod, akkor éreztem először, hogy véntlök. S azóta sokszor éreztem, de te is érezhetted kedves öcsém. Kiálthatatlan agglégény lett belőlem, aki csak boszantani tudok mindenkit s akit boszant a fiatalság minden cselekedete, saját öregségem szálnalmas tudatában.

Mig édes anyátok élt, ő csak feledtette velem azt, hogy tulajdonképen elvesztettem az életemet, de mióta meghalt, nehez keserűséggel érezem, hogy egyedül vagyok a világon, az elvesztetett ifju évek után az őz végén, tél kezdetén, faradtan, szomoruan, csüggedten.

Ne szakíts közbe, hogy itt vagyok ti, akik ugy szerettek, mintha apátok lennétek. Mintha? De még sem az vagyok. Csak magatokra erőltetitek a szeretetet, mert az nem természetserű. S ha meg lesz mindkettőtöknek a külön családotok, én felesleges leszek mindkettőtöknek.

Lásd, honkánál, a hugodnál már is az vagyok. A férjéti is jobban szereti, mint engem, meg a gyermekét is. S ez természetes. Ugy kell lenni. S nálad is ugy lesz. Legyen is. Házasodj meg mielőbb. És erről még a hugod kedvéért se mondj le.

Mert csak az az igazi család, amit mi alapítunk. Ami hozzánk kerül, az csak hazug boldogságot nyújt és cserben hagy akkor, mikor legnagyobb szükségünk volna reá.

Ugy ne csinálj, mint én. A magad boldogságáról le ne mondj senki kedvéért, mert eljön az idő, még pedig nagyon hamar, mikor egyedül fogsz állni és az elmúlt napok kedves emléke elszorítja a szived és köny hull a szemedből. A multad siratód, a multad, mely kedves volt és becsületes volt, de mégis tönkretette a jövődet.

Mi más lenne most, ha volna egy jó kis feleségem, aki itt véntül volna meg mellettem; gyerekek, akik az enyémekek lennének!

De így? Hidd el öcsém, szomorú dolog így állni. Az áldozat lángja kiégett; tres, kibalt az oltár és a vén pogány pap didereg a templomban...

Elhallgatott. Az öcsése sem szólt semmit. Talán érezte is, hogy igaza van az öreg urnak. Csöndesen szívták a szivarjaikat az ősi este homályában, mely beszűrődött az utcáról a szobába.

Egyszerre csak gyereksírás hallatszik az előszobából s hallatára kiderül az öreg ur arca:

— Honka jön a gyerekek! Ej, hogy visít az a kis honpölgár! Adta kis fattya, milyen jó hangja van. Akárcsak az anyjának volt! No de csak sok gyereksívítást kell hallgatnom vén legény lételem. Hanem ez talán jobban fog szeretni, mint te nagy kamasz, akinek mindig a leányokon jár az esze — szól az öreg ur, szeretettel magához ölelve az ő rossz öcsését.

mi ne ember lágyító hazáért játok 22. V

titkár: hó 8. március

Fájdal licny zasság hó 8. a borban hó 10. édes 10 retett Zombor hamvai lebegye Gyula Margit Zoltán Tivada Speng testvér mann Molna sógorom van, U gyerme

A Szóntán lett tart kivétel tesse foly felosztv összegé roltak

tonosi tartotta kedvben Az egyes zászaboz immár o parancst meglepte János, N uizza) I István, I Károly Habram Perr Gy 30 kr, E 25—25 a rendez

A kezeti m tósági ta a közsés léseire, n ban Frit hangu a kozasu a sége őz

Gy Istvánnal atyja teg órakor le A legmek nainkka szeretet Antal fol tének 65 derült. A 12-én dé 666. sz. és a szt. Zombor, Hovátov Fáni szül menyei. Iván, En dolf, Au

A jelenté felhívja évre von számu hi adtak, ho val is inki badmentes súlyos k megallap

Elé melynek 1 lökeresked 14 gyönyv délelött f 12,000 frt sitásból. A

Vilma ban, hogy magából m sány ur a anyai volt vérevel, n találkozik s

*) Be rendeznel na fényesebb ra egyik nevezetk szasság közü szemle" közl

ornéltól.
március
ifjusági
Szavalja
előadja
József-
Éneki
ifjusági
Bánát
t a ta-
baem
nak ki-
gy egy
rni öt,
talajviz
árog s
tűzoltó
a kik
ado-
etkező
gylalt),
rne (2
riczné
t.)
mint
zik le,
orvos
mint
s sze-
nában
lmási
gy a
módu
orvos-
szak
t, ki
osság
ováci
gyütt
arra
ében.
kiser-
enek,
alkal-
pro-
egje-
árosi
hogy
de a
Török
nap-
onnal
emmi
a kö-
március
pját a
umja:
tán 3
az idő
nekek
a kal-
ében
a. 2.
i dal
ghoz
unsz,
valja
antól,
szan-
nóta,
valja
12.
rom
yai,
ek?
suth
má
A
két
gy
ég
nk.
ujt
nk
ról
ég
az
ny
ely
a
m,
az
ni.
én
án
en
ely
zo-
a
n.
k-
ez
ek
or,

mi nekünk, előadja a dalárda. 18. Milyen hát a magyar ember? szavalja Laboda János. 19. Március 15-ike Palágyitól, szavalja Dömötör Miklós. 20. Ima a magyar hazáért Póstätól, szavalja Szobonya Apollónia. 21. Tudjátok-e mitől terem gazdagon a róna? éneki a dalárda. 22. Visszatérés a kör helyiségébe (bankett).

Gyászhir. Okolicsny Gyula zombori pénzügyi titkár sulyos csapás érte. Neje szül. Speng Róza folyó hó 8-án életének 45-ik évében elhunyt. A temetés március hó 10-én ment végbe óriási részvét mellett. — A család a következő gyászjelentést adta ki: Fájdalomtól égő szívvel tudatjuk, hogy okolicsányi Okolicsny Gyuláné szül. Speng Róza élte 45-ik, boldog házasságának 26-ik évében Zomborban 1897. évi március hó 8-án éjjeli 3/4 12 órakor szünetelt. Temetése Zomborban az Apolló-utca 78 számú házból 1897. évi március hó 10-én délelőtt 10 órakor lesz. A szeretett, hű feleség, édes jó anya, szerető, gyengéd nagyanya, tisztelve szeretett anyós, a jó rokon elhunytja felett kesergünk. Zomborban, 1897. évi március hó 9-én. A feledhetlen hamvai felett honoljon a béke s porait az Ur anyyala lebegje körül. Áldott az emléke. Okolicsányi Okolicsny Gyula, férje. Szabó Imréné szül. okolicsányi Okolicsny Margit, okolicsányi Okolicsny Béla, gyermekei. Szabó Zoltán, unokája. Szabó Imre, veje. Özv. Greskovits Tivadarné szül. Speng Teréz, özv. Parti Fereucné szül. Speng Augusztá, Tomcsányi Gyuláné szül. Speng Gizella, testvérei. Pám Sándorné szül. Okolicsny Ilka, dr. Brujmann Béláné sz. Plathy Erzsike, Plathy Istvánné szül. Molnár Ilona, Okolicsny Jánosné szül. Speck Zsófia, sógorinói. Lám Sándor, dr. Brujmann Béla, Plathy István, Tomcsányi Gyula, Okolicsny János, sógorai és gyermekeik.

Az iskolás gyermekeknek. Szóntárol írják: Szóntán február hó 17-én Szuppek Béla rendezése mellett tartott társas összejövetel alkalmával, az estélynek kivételesen nagy látogatottsága és többeknek fellülizetése folytán 20 fnt tiszta jövedelem maradt, mely 5 részre felosztva, az 5 iskolában a tanítóknak átadatott; az összegért 33 fiú és 34 szegény iskolás leánynak vásároltak különféle ruhaneműket és lábbelieket.

Tűzoltó bál. Bács-Martonosról írják: A „martonosi önkéntes tűzoltó-társulat” f. évi február 20-án tartotta már jelzett táncmulatságát, melyen fesztelen jó kedvben, a késő reggeli órákig voltak együtt a vendégek. Az egész évben fáradó tűzoltók kedélyének felvillanyozásához nagyban hozzájárult azon körülmény, hogy az immár országos hírű topolyai testvér egyesület derék alparancsnoka, dr. Cziráky Gábor egy díszes társasággal meglepte a mulató bajtársakat. Felülizettek: Csonka János, Nagy János (Zenta) 2—2 fnt, Csenedőrs (O Kanizsa) 1 fnt 50 kr, Glüksthal N., Habram János, Hoós István, Lederer Adolf, Weiss testvérek 1—1 fnt, Odró Károly, Lengyel István 75—75 kr, Habram István, Habram Matild, Kende Gergely, Listyevity Titusz (Mohol), Perr Gyula, Telek Mihály 50—50 kr, Krnaiszky Dusan 30 kr, Bosznai F., Turnaity Szvetozár, Zsivkov Nenád 25—25 kr, Németh Zsigmond 20 kr. Fogadják nevezettek a rendezőség őszinte köszönetét.

Adakozás. Bács-Bresztovácón a segély-szövetkezet mult hó 19-én tartott közgyűlése után, az igazgatósági tagok összejövetelén 6 fnt 50 krt gyűjtöttek össze a községi óvoda számára, ennek kiterjedtebb felszerelésére, mely összeget az egyesület könyvelője e napokban Frittmann Miklós óvoda-bizottsági elnöknek megleghangú átirattal kézbesített. Fogadják a nemes gondolkodású adakozók e helyen is, az óvoda-bizottság elnöksége őszinte köszönetét.

Gyászhir. Id. Horvátovics Antal, Horvátovics Istvánnak, az „Elefánt” jöhrü vendéglősenek édes atyja tegnap hajnalban elhunyt. Temetése ma d. u. 4 órakor lesz. A család a következő gyászjelentést adta ki: A legmélyebb fájdalommal eltelt szívvel tudatjuk rokainkkal, barátainkkal és ismerőseinkkel, hogy forrón szeretett atyánk, nagyatyánk és ipánk id. Horvátovics Antal folyó évi március hó 11-én reggel 3 órakor életének 65-ik évében rövid szenvedés után jobblétre szenderült. A drága halott földi maradványai március hó 12-én délután 4 órakor fognak a gyászházban (Apatini-utca 666. sz. a.) a róm. kath. szertartás szerint beszenteltetni és a szt. Rókus sirkertben örök nyugalomra helyeztetni. Zombor, 1897. évi március hó 11-én. Béke hamvaira! Horvátovics Szatpó, Misó, Anna, gyermekei. Horvátovics Fáni szül. Friedrich, Horvátovics Matild szül. Simics, menyei. Brankovics Lucian, veje. Horvátovics Antal, Iván, Emilia, Aladar, Feri, László, Margit, Sándor, Rudolf, Anna, Brankovics Dobrivoj, Ivánka, unokái.

A hadmentességi díjra vonatkozó bejelentések. Zombor szab. kir. város tanácsa ismételve felhívja mindazokat, kik a hadmentességi díjra 1897. évre vonatkozó bejelentéseket a folyó évi 2294/1897. számú hirdetményben már közölt határidőben be nem adták, hogy ezt a bejelentéseket nyolc nap alatt annyival is inkább adják be, minthogy ellenkező esetben hadmentességi díjuk — a törvényben meghatározott sulyos következmények terhe alatt — hivatalból fog megállapíthatni.

Elégett lovak. Szabadkán kedden tűz volt, a melynek 14 drb ló esett áldozatul. Schwarz szabadkai lökereskedő istállóját hamvasztotta el a tűz. A tulajdonos 14 gyönyörű luxus-paripája pusztult el a tűzben, mely délelőtt fél 10 órakor támadt. A kár meghaladja a 12,000 fntot és ennek csak egy része térül meg a biztosításból. A tűz okát eddig nem derítették ki.

CSARNOK.

A MINISZTERJELŐLT.*)

Irta: Bereczik Árpád.

Vilma nagysád azt régés-régóta elvégezte magában, hogy a férjéből minisztert terem, jobban mondva magából miniszter feleségét. Annyi excellentiás és méltóságos ur és urnó hemzseg körülte a társadalomban, annyi volt államtitkár vagy miniszter feleségével, testvérével, nagybátyjával vagy más egyéb rokonságával találkozik s ő még mindig semmi... Nagyságos asszony!

*) Bereczik Árpád ezen humorszkje, hivatva van arra, hogy a rendszerint nagyobb figyelmet keltsen. A kitűnő író talán évek óta ennél fenyesőbb rajzot nem írt. Humorának közvetlensége és ereje e műfaj egyik nevezetes termékevé avatja. Bereczik ezt a humoroszkjet a Kisfaludy-társaság közlésén olvasta föl és Gyulai Fál folyóirata a „Budapesti Szemle” közli.

Olyan mint a többi. Az, a minek feljött — képviselő felesége és még legkisebb kilátás sincs rá, hogy a helyzet javuljon. Ezt lehetetlen sokáig kiállni, az asszonynak van becsavága és — férje. Mire való az utóbbi? Arra, hogy az előbbi kielégítse.

Megtette — megtette képviselőnek, a mi nem csekélység. Vége azoknak a boldog időknek, a mikor a mandátumok még olesók voltak és igen jutányosan — egy kis hazafisággal, egy kis tehetséggel, pár szép szónoklattal lehetett a közbizalmat kiérdemelni. Hagyján! ha az ember országos név vagy éppenséggel nagy tehetség; de nem tesz mindenki szert országos névre és nem szülhetik mindenki nagy tehetséggel. Mit csináljanak a kisebb nevek, mit a kisebb tehetségek? Segítenek magokon ugy, a hogy tudnak.

Hámori választása belekerült 28,000 forintjába. Szép összegecske, de nem kárba vesztett pénz, ha az ember okosan viselkedik és carriere-t tud kivívni.

Hámori Pista, ha nem nagy tehetséget is, de nem — „szamárt”. Csinos ember, jó a kiállása, a megjelenése szalonkában nagyon elegáns, okosan is beszél ugy négyesem közt. Van neve, vannak összeköttetései. Az ilyenből minden válhatik.

Ő maga nem szivesen vállalkozott rá, de az ő kedves Vilmája akarta, hát lsten neki! feljön Budapestre, akármi nehezen hagyja ott a gazdaságát, istállóit. Mindez simán folyt le, de mióta fölkerülték — megkezdődött a házasárra közt az egyenletlenség.

Az asszony csakhamar belátta, hogy a férje nem ugy viseli magát, mint kellene. Semmi stréberség benne. Egyszerű, természetes a mi legnagyobb baj — szerény — szerény!... Nagy hangon nem beszél, csak igénytelen észrevételeket kockáztat, melyek mindegyikeért mintha bocsánatot kérne. Aztán semmiről sincs nézete, önálló nézete; pedig az embernek legyen nézete, okos vagy ostoba, csak nézet legyen; ha nem is az övé, ha másé is, kölesünkért. Mindegy! nézet — nézet! Az embernek legyen nézete.

Vilmának voltak és ellátta ebéd közben férjét megállapított nézetekkel az egész délutánra. Ez az ember „ostoba”, az a darab „szamárság” és így tovább, mert fő, hogy az ember erős kifejezéseket használjon. Ez nálunk divat. Minél erősebb kifejezések és minél apodiktikusabb ítéletmondások, melytől nincs apellata. Ezek minősítik az embert szereplő egyéné, mert mások nem azt nézik, mit mondasz, hanem hogyan mondod.

Elkerülhetetlen kellék továbbá a követelő fellépés, mások fitymálása. No persze nem mindenkinek; ki kell válogatni, hogy kiket szabad vagy lehet kicsinyleni. Ha egy hatalmasabb tényezőnek a nehezételét vonná magára, az a carriere-nek árthatna, pedig a stréberségnél az óvatosság nem nélkülözhető.

Első boldog napot akkor szerzett a feleségének, a mikor egy sikerült közbeszólást kockáztatott meg. Nem szándékosan tette, teljesen véletlenül csuszott ki a szájából, de belekerült a naplóba is. Nagyon „snájdig” közbeszólás volt, majdnem párba jött belőle.

Két napig erről volt szó Vilma nagysád körében és gratuláltak neki. Az ura igen jól viselte magát.

Csak már beszédet mondana! Az az átkozott szerénység! Ha ő lett volna férfi és képviselő, ő — Vilma nagysád — hány „nagy” beszédet mondott volna el már eddig is!

— Kedves Vilmám! ne akarj belőlem nagy embert faragni, én arra nem születtem!

Vilma fellobbant.

— Már hogy mondhatz ilyet! Miféle kishitűség és önbizalom hiánya ez? En érzem benned a hivatást, hogy ne érezned magad is!

— Azt hiszed? — kérdezte Pista kételkedőleg.

— Tudom — bizonyos vagyok benne! — felelt Vilma nagysád mély meggyőződéssel.

Férj és feleség egymásra néztek.

— Ha azt gondold, ám próbáljuk meg, nem bánom — szolt Hámori elhatározással.

— Megtétessz mindent, a mit tanácsolni fogok?

— Meg, Vilma — a te kedvedért mindenre képes vagyok.

Vilma férje nyakába ugrott.

— Édes kis miniszterem, te!

— Aranyos kis kegyelmes asszonyom!

S elcuppant egy édes, egy boldogító csók — a szép jövő reményében.

Fölösztották magok köt a munkát. Hámori átvette a politikai részt a Házban, a klubban — Vilma a társadalmi részt, mely szintén igen fontos. A politikai szereplésnek társadalmi alapja is van.

A minél nagyobb ismeretségi kör. Ezt az asszonynak kell megszerezni.

Vilma okosan járt el.

Mert kétféle ismeretség van, hasznos és haszontalan — azaz hasznavehetetlen.

Azokat szaporítani kell — ezeket elejteni.

Ő szerzett hasznos ismeretségeket, melyek az emelkedéshez szükségesek, melyek fényt és tekintélyt kölcsönöznek.

Fölhagyott pedig a régiekkel, melyek fölöslegesek és az embert emelkedésében csak akadályozták.

Jobb ezekkel előbb — még a miniszterség előtt szakítani; később azt mondhatnák, hogy az ember fenbördja az orrát.

Hámori beváltotta ígérését. felszólalt, beszédet mondott és elég jót. — Gazdasági kérdéssről volt szó, boszantotta egyik másik ellenzéki szónoklat, kezdett jegyezgetni, a jegyzetek fölhalmozódtak, az anyag meggyült benne és — fölshzólt.

Vilma nagyon meg volt az eredménnyel elégedve.

— Látod Pista, hogy van tehetséged?

— Bizony van — felelt Hámori — magam sem hittem volna!

— S az egykor szerény, igénytelen nézetű honatya észrevétlenül nagy átalakuláson ment keresztül. Kezdte magát nagyra tartani, másokat meg sem venni.

— A legjobb uton vagy! — biztosította őt Vilma nagysád, a ki az údvös változtatást férjében örömmel tapasztalta.

— Minél ostobábbnak tartasz másokat, annál több respektussal lesznek azok irántad.

A beszédek egymást követték.

Annyit beszélt minden alkalommal, hogy már kezdtek sokalni.

De ő magát debatternak tartotta, a kit szivesen hallgatnak.

Vilma meg mindig a sarkában volt, hogy: „ne hagyj magad!”

Azt szeretete volna, hogy ne beszéljen a házban senki a férjén kívül.

A másik félsszak után Vilma nagysád — még mindig csak „nagysád” és „nagyságos asszony” — meg volt elégedve férjével és mikor a nyári szünetekre haza utazott, azzal a tudattal szedette le függőnyeit és naffalinozta be butorait, hogy ha őszre egy kis szerencsés bonyodalom közbe jön, a férje már résen lehet.

Az ősz meghozta a bonyodalmat. A kabinet némely tagja iránt elégedetlenség és bizalmatlanság mutatkozott a pártban. Az ellenzéki lapok kaptak a szállóg híreken, szitották a títzet és magyarázták a „jelenségeket.” Legalább két minisztert el kell ejteni, különben válságtól lehet tartani.

Válság! csak ez kell Vilma nagysádnak. Akármilyen párhive volt ő a többségnek, a palota-forradalmat nagyon kedvelte.

— Csak egy-két lapot nyerd meg! Egy könyomatost, legalább egyet, édes Pista! hogy mint miniszterjelöltet lanceirozzon. Meglehet, sőt; bizonyos, hogy nem léssz mindjárt miniszter, de miniszter-jelölt lettél s már ez is pozíció. Jelöltséggel kezdte mindenki. Aztán, hátha valamely tárcára nem találnak senkit és rád fanyalodnak? A politika igen szeszélyes!

Hámorinak sikerült egy könyomatos ur ismeretségét megkötni. Nem volt nagyon szép könyomatos és könyomatosságának fontosságát rendkívül érezte, de a miniszterjelölt nem lehet válogatos az eszközökben s a ki a közélet piacán szereplni akar, a könyomatost nem nélkülözheti. Sőt brudert iszik vele és kedveskedik neki.

El is érte a célját, mert a legközelebbi válsághírek alkalmával belekerült ennek révén két ellenzéki ujságba a neve miniszterjelölti minőségben.

„A kormánypartban általános az elégtelenség, a miniszterelnök kénytelen lesz kabinetjét egypár új erővel fölfriissíteni. A jelöltek közt emlegetik többek közt Hámori Istvánt is.”

Vilma nagysád alig hitt szemeinek, mikor férje, ezt a „ház” — tudniillik az ő házának asztalára letette.

Férje tehat lanceirozva volt.

Most már csak a legfelsőbb kézirat volna hátra.

Vilma nagysádat már régóta boszantotta, hogy a miniszterek között a szakkó divatja annyira elharapódzott.

Ez az öltöny, az ő fölfogása szerint, nem elég díszes és unnepeyes, inkább vidéki kaszinókba való.

Keresztül vitte férjénél, hogy miniszteri programjába vegye be a szakkó kiktűszöbölését.

— Ki nem állhatom a szakkós minisztereket, te rendelj magadnak egy uri szalonkabátot. Abban fogsz kihallgatásokat adni.

A szalon-kabát elkészült két hét alatt.

(Folyt. köv.)

Felolós szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-üggyvéd.
Laptulajdonos és kiadó
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Eladó szőlő.

Zomborban, Pártos-féle szőlő köz-
zelében fekvő 1 hold 496 □ öl szőlő
eladó. Bővebb értesítést ad a tulaj-
donos **Özv. Cziczmann Mihályné,** Or-
gona-utca 617. szám.

1034. szám.

kig. 1997.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye titeli járásba bekebelezett
Vilova községben üresedésben levő végrehajó-kézbesítői
állásra pályázatot nyitok, felhívom mindazokat, kik ezen
állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerint felszerelt
kérvényeiket hozzám **folyó évi március hó 20-ig**
annál is inkább nyujtsák be, mivel a később érkezők
figyelembe vétetni nem fognak.

Javadalmazás évi 210 fnt készpénz.

Titelen, 1897. évi március 1-én.

SZEMZŐ JÁNOS,

3—2

főszolgabíró.

Alkalmazást keres.

Egy nős gépész és kovács, ki
már több év óta volt alkalmazva
gazdasági gépeknél és gőzmalom-
ban, ajánlja magát nagyobb ura-
dalmakba esetleg gőzmalomokba évi
fizetéssel. Saját eszterga-paddal bir.
Bővebbet a kiadóhivatalban. 3—3

Mélyen leszállított árak.

1897. május hó 1-én üzlet-helyiséget Falcione Gusztáv ur házába helyezem át, ezen alkalomból raktáron levő összes áruimat

március 8-tól április 15-ig mélyen leszállított áron adom el.

Tisztelettel
Engel Mór.

10-4

Mélyen leszállított árak.

Árverési hirdetés.

Alulírott ezennel közhírré teszi, hogy néh. Patimirov Spiridon volt laliti lakos hagyatékához tartozó ingatlanokra a hódásági kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság 411/1kv. 1897. sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, ennek lality községében leendő megtartására **1897. évi március hó 17. d. u. 3 óra** tájékoztatja, a mikor a lality 291. számú betétben A I. 1540/2., 1996/1., 1997/1., 2351., 2352/1. r. számú ingatlanoknak együttesen, valamint az ugyanazon betétben A 7 2329. r. sz. ingatlanok külön egy évre a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett haszonbérbe fognak adatni.

Kelt Hódásághon, 1897. évi március 5-én.

Váczy János,
kir. bir. végrehajtó.

260. szám.
kig. 1897.

Pályázati hirdetés.

Tiszakálmánfalva község részéről a rendőrség létszámának felemelése folytán betöltendő egy gyalogrendőri állásra ezennel pályázat hirtetnek.

A gyalogrendőr fizetése évi 240 frt, mely összeg bavi utólagos részletekben fog kifizetettüni és azonfelül a szabályszerű felszerelést is a község adja.

Pályázati kérvények kellokép felszerelve **folyo évi március hó 20-ik napjáig** a községi jegyzői irodában beadhatók.

Tiszakálmánfalván, 1897. évi február hó 23-án.

Az elüljáróság.

921. szám.
1896.

Árverési hirdetés.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a titeli kir. járásbírósg 1896. évi 4699. számú végzése következtében Adler & Schlichter budapesti cég javára Ziprés Dávid titeli lakos ellen 264 frt 44 kr és járulékaik erejéig 1896. évi szeptember hó 27-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 389 frtra becsült szövetekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a titeli kir. járásbírósg 6229. 1896. számú végzése folytán 264 frt 44 kr tőkekövetelés, és eddig összesen 14 forintban bíróság már megállapított költségek erejéig alperes lakásán Titelen leendő eszközölésére **1897-ik évi március hó 12-ik napjának délutáni 3 óra** határidővel kitűztek és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

A törvényes határidő a hirdetésnek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Titelen, 1897. évi február hó 27-én.

Vigh Aladár,
kir. bir. végrehajtó

145. szám.
bv. 1897.

Árverési hirdetés.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szegedi kir. törvényszék 808/polg. 1897. számú végzése által dr. Ujj József szegedi ügyvéd által képviselt az I-ső magy. ált. bizt. társ. szegedi főügynökének javára Pucvorszki András lality lakos ellen 54 frt 73 kr tőke, ennek 1896. évi október hó 1-ső napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 25 frt 02 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felülfooglalt és 1660 frtra becsült buza, zab, lovak, kocsis stb. ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek az 1071/1897. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis lalityon alperes lakásán leendő eszközölésére **1897. évi március hó 22-ik napjának délutáni 3 óra** határidővel kitűztek és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Hódásághon, 1897. évi március hó 4-én.

Váczy János,
kir. bir. végrehajtó.

Kerékpár-sport kedvelők figyelmébe!

Legujabb 97-es kerékpárok!

Évek óta fenálló kerékpár-raktárom újlag a leghirnevesebb gyártmányu **kerékpárokkal** felszereltem; vannak angol, francia, német és stajerszági kerékpárjaim és alkatrészek.

Tanítás ingyen. — Használt gépek becsérletetnek.
Kellemes fizetési feltételek!

Olcso árak. — Legmegbízhatóbb bevásárlási forrás. — Javitások olcsón és gyorsan.

Egy használt **női és férfi kerékpár** olcsón eladó.

Kiváló tisztelettel
Teltsch Gáspár.

Az előkelő világ arczépítője a

Királynő arczéme,

mely hatásánál fogva fölülmul minden eddig ismert arczépítő szereket.

Ártalmas alkatrészekől ment, nem tartalmaz zsíros anyagot, a bőr által teljesen felszívatik. Rövid használat után eltávolít az arczól minden börtisztatlanságot, u. m.: **szeplőt, májfoltot, pörsest, mitessert** stb., a bőrt fénytelen simává és hófehérré teszi, nappali használat megóvja az arcbort a szél és hideg káros hatásától. Igen alkalmas színházak és estélyekre, mivel a hólygpor általa jobban tapad és az arcon állandóan megmarad.

EGY TEGELY 70 KR.

Királynő crème szappan, melynek alkatrészei a Királynő arczéme-el szoros összefüggésben vannak, a bőrnek simaságot, üdéséget kölcsönöz. Kiváló jó illatánál fogva legelső töllet szappan **Egy darab 50 kr.**

„Mivel hasonló névvel teljesen értéktelen és ártalmas utániatok vannak, minden tégely védjeggyel van lezárva — Egredül kapható:

TEMESVÁRY JÓZSEF
Angyal-gyógyszertárban ZOMBORBAN.
52-11 Postai megrendelések gyorsan eszközöltetnek.

8812. szám.
alisp. 1897.

Pályázati hirdetés.

A bukini zsiliphez, a gattarai csóátereszhez, ugy az itteni magaspárti esatornához állandó ór lévén alkalmazandó, ezen állásra pályázatot nyitok s a pályázati kérvények beadására a határidőt **f. évi március hó 25-ére** tűzöm ki azzal, hogy a később érkező kérvények figyelembe vétetüni nem fognak.

A fizetés évi 180 frtban van megállapítva, mely utólagos 45 frtos részletekben évnegyedenként fog Bukin községének pénztárából kifizetettüni.

Az állandó örnek székhelye Bukin; ezen ör nem élethossziglan, hanem csak ideiglenesen nyer megbízást és így állásától bármikor, minden kártérítés vagy kielégítés nélkül elbocsájtatható.

Vége az állandó ör ide vonatkozólag 30893/1896. alisp. sz. a. hozott határozatban működési körére, ugy kötelezettségeire vonatkozólag megállapított szolgálati szabályzat alapján nyer alkalmazást.

A megbízhatóságot, az erkölcsös magaviseletet igazoló községi, ugy a munkaképességet igazoló orvosi bizonyítványokkal, továbbá keresztlevél, de főleg katonai szolgálatot igazoló okmányokkal felszerelt kérvény hozzám terjesztendő be.

Zombor, 1897. évi március hó 5-én.

Karácson,
alispán.

Olcso alkalmi vétel.

Zomborban, a Szelenese külvárosban, az apatini-utca mentén fekvő Vujevich-féle tehermentes nyaraló, — mely egy kastély-épülettel, kertszházszal, 2 nagy üvegházszal, istállókkal, felszerelkekkel és 2 1/2 kataszt. hold bekerített disz-, gyümölcsös- és konyhakerttel el van látva, s mely kövezett közlekedési vonalaitól folytán állandó lakásnak, valamint gyártelepnek és depótnak különösen alkalmas, 1897. március hó 15-én hétfőn délután 3 órakor Koczár Zsigmond kir. közjegyző hivatalos helyiségében 6000 frt kikiáltási árban s rendkívül előnyös fizetési feltételek mellett önkéntes magán árverésen eladatni fog. A részletes árverési feltételek Koczár Zsigmond kir. közjegyző és dr. Vujevich Zoltán ügyvédi irodájában Zomborban betekinthetők, illetőleg átvehetők, ugyanott jelentkezhetni az ingatlan megtekintése végett is.

4-4

1064. sz.
kig. 1896.

Hirdetés.

Alulírott község elöljárósága községi rendőrzetöi és egy rendőri állásra pályázatot hirdet és felhívja a pályázni kívánókat, hogy kellően felszerelt kérvényeiket **folyo évi március hó 26-ig** alulírott község elöljáróságához nyujtsák be.

A rendőrzetöi 400 frt, a rendőri állással 300 frt évi fizetés, ugy egybekötve, utólagos havi részletekben, rubázat nélkül.

Rendőrzetöi állás elnyerésénél német és dalmát nyelvet beszélők előnyben részesülnek.

Bajmok, 1897. évi március hó 7-én.

Budanovits Árpád, **Dudás József,**
jegyző. 3-2 bíró.

Árlejtés

egy O-Szivacon építendő iskola-házra, melynek terve, költségvetése s az árlejtési föltételek az ó-szivaci róm. kath. plébánián a délelőti órákban megtekinthetők.

Az árlejtés határideje **folyo évi március hó 23-ikának d. e. 9 óra**ja, melynél a vállalkozó a 9842 frt 18 krnak megfelelő 1000 frtnyi bantapénzt készpénzben vagy takarékpénztári könyvecskében tartozik letenni. Az árlejtés szóbeli. Írásbeli zárt ajánlat nem fogadtatik el.

Az építetó hatóság fentartja magának a jogot, hogy az olcsóbb ajánlattevőket esetleg mellőzheti. A vállalat csakis a főt. főgyéházmegyei hatóság jóváhagyása után nyer érvényt.

O Szivacon, 1897. március 9-én.

Rakita László,
plébános és iskolaszéki elnök.

1701. szám.
kig. 1897.

Pályázati hirdetés.

Járásomhoz tartozó Nádaly községben fűresedésben levő községi jegyzői állásra ezennel pályázatot nyitok. Ezen állás évi javadalmazása 500 frt fizetés és 150 frt lakpénzből áll.

Felhívom pályázni kívánókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket bozzám **1897. évi március hó 23-ig** nyujtsák be.

A választás 1897. évi március hó 25-én délelőtt 9 órakor Nádaly községében fog megtartatni. Zsablyán, 1897. évi március hó 7-én.

Nikolits,
főszolgabíró.